

Begeleidingsverslag
“With a little help from my friends and other experts”

Brandon Calluy
Studentnummer: 4564421
Academiejaar 2022-2023
Master Kunsteducatie

1. Inleiding

Beste lezer,

Het afgelopen schooljaar ben ik, net zoals mijn studiegenoten, bezig geweest met een onderzoek. In mijn geval een onderzoek naar: “Hoe kunnen DKO docenten Woordkunst Drama chaos gebruiken bij groepen lagereschoolkinderen tussen 8 en 12 jaar?”

Ik heb daarvoor hulp gekregen uit verschillende hoeken. Zo was er mijn externe begeleider en critical friend Bob Selderslags, mijn friend with an opinion Zoë Croegaert, mijn studiecoach Ingemarie Sam en een handvol docenten. Maar niet alleen met deze mensen heb ik gesproken. Vier keer dit schooljaar organiseerde de Fontys Hogeschool voor de Kunsten een Research Day. Ik werd gekoppeld aan een expert en kon met hen in gesprek gaan over mijn onderzoek. Allemaal hebben ze bijgedragen aan dit onderzoek door met me in gesprek te gaan. Ze stelde goede vragen, gaven opbouwende kritiek en duwde me de juiste richting op. Met een beetje hulp van mijn friends en andere experts ben ik gekomen tot een interessant, transparant en krachtig onderzoek.

Dit begeleidingsverslag is opgebouwd uit een paar onderdelen. Allereerst bespreek ik wat ik meenam uit de gesprekken, dit steeds in chronologische volgorde. Zo weet u direct wat er is gezegd, wat ik heb laten liggen en wat ik meenam in mijn proces.

Daarna kunt u de volledige verslagen lezen. Deze zijn opgebouwd uit twee delen: De verslagen van de Research Days en “Andere Verslagen”. Het hoofdstuk “Andere Verslagen” zijn alle verslagen van gesprekspartners die niet deelnamen aan de Research Days.

Ik splits deze verslagen op in twee delen, zodat u makkelijker kunt navigeren in dit document.

Ik wens u veel leesplezier.

Met vriendelijke groeten,
Brandon Calluy

2. Wat neem ik mee?

- Research Day #1

Na mijn gesprek met Tanya Hermesen zijn mijn experimenten aangepast. Zo heb ik de duur van de scènes verkort naar 5 minuten, en bied ik de leerlingen twee keer een bron aan. Voor experiment ‘Gedichtendag’ is dat een reeks gedichten. Voor ‘Eindoptreden’ zal het een brainstorm zijn.

Ook heb ik, via haar, sneller contact kunnen opnemen met theatermakers en theaterhuizen om mijn tweede ronde interviews te kunnen voeren.

Uit mijn gesprek met Mary Vincenten – Aarts haal ik vooral de focus op het welbevinden van het kind eruit. Zijn mijn experimenten goed voor de kinderen? Wat voor gedrag zie ik tijdens de repetities? Hoe zit het met hun uiting van creativiteit? Van zichzelf op dat podium? En in welke rol? Het gaat dus hier over twee begrippen: betrokkenheid en veiligheid.

- Research Day #2

Bij Job Balk leerde ik de term ‘Member Check’ en hoe ik daardoor mijn interviews makkelijker kan verwerken. Een echte time saver!

Ook de tip om de groep kinderen (6 – 12) kleiner te maken, is iets dat ik ter harte heb genomen. Dankzij OVSG kan ik makkelijk een leeftijdsgroep (6- en 7 jarigen) schrappen. Zij hebben andere leerdoelen dan de 8 – 12-jarigen.

Want ook dat heb ik van Job meegenomen: onderbouwing. Elke stap die ik zet moet onderbouwd worden. Dat maakt het onderzoek sterker, wat absoluut klopt.

Ook de communicatie en hoe die vorm moet krijgen, begint vanuit het gesprek met Job. Een praktische manier die onderbouwd is door de geïnterviewde. Dat is de weg vooruit!

In mijn tweede gesprek met Mary Vincenten – Aarts kreeg ik de bevestiging dat mijn groep lagereschoolkinderen moest worden beperkt. Een kleinere groep werkt nu eenmaal makkelijker dan een grote.

Het inzicht dat werken met chaos een procesgericht werken is, neem ik zeker mee in mijn onderzoek. Vanuit deze pedagogische hoek kan ik verschillende keuzes en theorie onderbouwen.

Het laatste dat ik meenam uit mijn gesprek met Mary Vincenten – Aarts is dat de communicatie, demonstratie en verdediging vooral vanuit mezelf moet komen. Het moet “Brandon” uitstralen. Ik weet nog niet goed hoe ik dat moet doen, maar ik ben wel geprikkeld!

Uit het gesprek met Marion Tränkle neem ik vooral mee dat, hoe meer ik praat over mijn onderzoek, hoe scherper ik word. Ik verwerk de informatie beter als ik het uitleg. Dit is ook handig voor zowel mijn communicatie als mijn demonstratie.

De suggestie om me te focussen op productieve chaos was een waardevolle vondst. Het gaf mijn onderzoek direct meer scherpte en kracht. Zet daarbij het woord ‘hoe’ aan het begin van je onderzoeksvraag en dan heb je echt al iets! En het feit dat mijn

onderzoeksvraag al zo vaak veranderd is, en ik dat kan accepteren, is ook te danken aan Marion Tränkle. Ze gaf me de rust en het vertrouwen om dat te doen.

- Research Day #3

Uit mijn gesprek met Gus Gowland nam ik mee dat mijn onderzoeksvraag helder is. Eindelijk heb ik beet wat ik beet wil hebben én kan ik het helder communiceren naar iemand anders, ook in een andere taal dan het Nederlands.

Zijn bezorgdheid om zeker ook de kinderen aan het woord te laten over het experiment deed ik. Ik had het al voorzien in de structuur van het experiment, echter ben ik blij dat hij dat benoemde. Het is belangrijke data die ik kan gebruiken om productieve chaos te onderbouwen.

Sophie De Ruijter gaf me als belangrijke tip om mijn probleem en urgentie vooraan te plaatsen wanneer ik mijn onderzoek uitleg. Wanneer dat helder is, ontvouwt de rest zich makkelijk.

De brainstorm die we hadden over de communicatie en de demonstratie zindert ook na in mijn hoofd. Hoe ik exact het klaslokaal kan overbrengen naar Tilburg is moeilijk, maar niet onmogelijk.

Voor de positionering lijkt het me interessant als ik met mezelf in gesprek ga. Tijdens zowel het experiment als mijn vrije ruimte van vorig schooljaar (2021 – 2022) maakte ik audiologboeken die me enorm geholpen hebben om mijn proces bij te houden. Dit lijkt me een goede start om daarmee aan de slag te gaan.

Het gesprek met Eva Fotiadi was minder vruchtbaar.

Ik kreeg weliswaar de bevestiging dat ik mijn probleem en urgentie goed moet uitleggen, als ook dat mijn experiment centraal moet staan in mijn onderzoek. Verder neem ik niets mee van het gesprek.

- Research Day #4

Uit het gesprek met Martina Freyja Cartello haalde ik vooral de kennis dat de communicatie echt een vorm moet zijn die bij mij past. Iets waar ik me veilig in voel om te durven spreken en te experimenteren. Hierbij zou ik, volgens Martina, niet te veel moeten nadenken. De juiste vorm komt vanuit de buik en niet het hoofd. En dat buikgevoel heb ik gevolgd in de keuze voor mijn communicatie, namelijk een theaterlezing.

Jos Van Hest heeft me twee belangrijke dingen bijgebracht die ik meegenomen heb in mijn onderzoek: zelfvertrouwen en structuur. Dankzij zijn vragen, de uitleg die ik kon geven en hoe hij dit omzetten naar zowel kritische als positieve feedback. Het zorgde ervoor dat er rust kwam in mijn hoofd. Ik ben best goed bezig, heb iets onderzocht dat echt waarde heeft en kan dat goed uitleggen.

De structuur vanuit het gesprek is de structuur die ik ook wil gebruiken voor mijn logboek. Want als ik me zo zeker voel na het gesprek over mijn data en mijn tijdelijke conclusies, dan moet ik deze zekerheid en deze rust ook kunnen omgieten in iets dat leesbaar is voor een ander.

Uit het gesprek met Jan Staes blijkt vooral dat de term "productieve chaos" niet de juiste term is. Ik moet een andere weg bewandelen als het gaat over chaos en hoe die te gebruiken is in het onderwijs. Na het lezen van wat meer informatie, kwam ik erachter dat het niet gaat om 'productieve chaos' maar chaos an sich, en vanuit die chaos komt deterministische chaos. Ik kan het overal aan linken, zowel uit de interviews als de theorie. Een zeer fijne, scherpe blik naar een belangrijke term die zeer bepalend is voor mijn onderzoek.

- Gesprek Bob Selderslags #1

Uit mijn eerste gesprek met Bob neem ik zeer veel mee.

Ik leerde van hem hoe ik moest observeren en een kwalitatief interview moest afnemen. Baken je kijkgedrag van tevoren af, stel de juiste vragen, film zowel je observatie als je interview... Fantastische inzichten die mijn onderzoek meermaals geholpen hebben.

Het verschil tussen outcome en output, als ook deskresearch en literatuurstudie heb ik van hem geleerd. Het zorgt ervoor dat ik de juiste termen gebruik, waardoor ik het ook correct kan onderbouwen.

- Gesprek Carry van Bokhoven

Afbakening. Dat is hét woord dat ik heb onthouden uit het gesprek met Carry.

Ik was mijn aandacht overal aan het rondstrooien, opdat ik maar genoeg gedaan zou hebben. Daardoor kwam mijn hele onderzoek in gevaar. Ik was tijd, middelen en energie aan het verspillen.

Ik heb na haar gesprek direct de tweede ronde interviews geannuleerd, annuleerde ik het tweede experiment en maakte ik een shortlist van mijn klassen die meededen aan mijn eerste experiment.

De metafoor van de bosbessentaart heeft me hiermee enorm geholpen. Het plaatje maakte het zeer helder in mijn hoofd wat ik eigenlijk aan het doen was: te veel. Hier bedoel ik echt mee: je doet dingen die niet tot het onderzoek bijdragen. Je doet dus té veel.

Het zinnetje: "Als data op elkaar begint te lijken, te satureren, dan heb je genoeg informatie." Is een zin die ik vaak herhaald heb. Zowel tegen mezelf als tegen medestudenten.

- Gesprek coach Ingemarie Sam #1

Ingemarie Sam heeft me enorm geholpen met zowel mijn onderzoek als mijn Research Catalogue. De onnodige vorm van het 'chaos hotel' is verdwenen en mijn onderzoek heeft scherpte gekregen: het gaat over docenten die met lagereschoolkinderen werken. Mijn focusgroep is dus de docenten. Hier moest ik van Ingemarie Sam wel nog meer verscherpen. Er moeten dringend keuzes gemaakt worden, en dat heb ik ook gedaan: Het werden DKO docenten Woordkunst Drama die lesgeven aan kinderen tussen 8 – 12 in het vak Woordatelier. Het experiment zou nu maar gehouden worden in drie klassen, dit omwille van triangulatie. Er kwam steeds meer focus in mijn onderzoek dankzij dit gesprek.

Ik moet nog meer mijn eigen stem laten horen in mijn documenten én moet ze nog beter onderbouwen. Na het gesprek met Ingemarie Sam ben ik ook daar direct aan begonnen. Ik herschreef gelijk mijn leeswijzer en begon een nieuw plan te tekenen. Ik

ben van 0 terug begonnen met het bouwen van mijn Research Catalogue die zowel overzichtelijk is, als ook meer Brandon liet zien.

De focus om me te richten op een methode is het laatste dat ik heb meegenomen uit het gesprek met Ingemarie Sam. Ik leg mijn focus nu op de toolkit/tips/methode... rond productieve chaos.

- Gesprek Emily Huurdeman
Emily verzekerde mij dat mijn experiment het belangrijkste aan mijn onderzoek was. Het moet centraal staan, en die plek heeft het nu ook gekregen.
- Gesprek Bob Selderslags #2
Bob gaf me een reeks heldere tips, adviezen en inzichten. Dankzij zijn mail en het gesprek heb ik mijn logboek de juiste richting in kunnen duwen. Alle tips die hij me gegeven heeft, heb ik verwerkt. Dit ging gepaard met het gesprek dat ik daarna had met Ingemarie Sam. Ze zagen dezelfde dingen die aandacht nodig hadden. Daar heb ik dan ook de focus gelegd om het logboek tot dit tijdelijke einde te brengen.
- Gesprek coach Ingemarie Sam #2
Dit was een belangrijk gesprek. Ik kreeg voor het eerst een inzicht in de beoordeling. Die had hoogtepunten en dieptepunten. Ik ben gelijk aan de slag gegaan met de feedback. Vooral het theoretische kader ben ik direct op mijn R.C. gaan zetten, om die dan te bekijken en te herbekijken iedere keer. Ik wou duidelijk laten zien dat de zorgen die uitgesproken waren, opgelost zijn door nog meer in de theorie te duiken, de analyses scherp te krijgen en mijn gehele verhaal te onderbouwen. Ik heb de feedback ter harte genomen en ben er gelijk in gevlogen!
- Gesprek Bob Selderslags #3
Uit dit gesprek kreeg ik een goed idee hoe onzorgvuldig ik aan het schrijven was. Hier moest verandering in komen, en dat heb ik ook gedaan. Ik ben terug naar al mijn data, al mijn analyses en al mijn conclusies gaan kijken om deze scherper te krijgen. Alle teksten die op mijn R.C. staan zijn nog een keer de revue gepasseerd om te kijken waar er fouten zitten, of het wel klopt en wat er veranderd moet worden. Een intens karwei dat me veel heeft opgeleverd. Zo heb ik nog vele vondsten gezien en die kunnen verwerken in mijn analyses en conclusies.

3. Verslagen Research Days

Verslag Research Day 1

15 oktober 2022

Gesprekspartner #1: Tanya Hermesen

De ochtend begon met een gesprek met Tanya Hermesen. Ze is een regisseur, auteur, artistiek leider van de opleiding theaterdocent in Amsterdam, artistiek programmamaker voor Kavka en onderzoeker.

Na een korte kennismaking vroeg ze me waar ik mee struikelde.

Ik vertelde haar dat ik, op dit moment, geen respons krijg van de theatermakers en gezelschappen die ik aanschreef en belde. Ik had één iemand, Anneleen Winten van Trill, maar verder reageerde niemand. Direct kwam ze met namen, e-mailadressen en aanbevelingen voor Kopergietery, Larf, Het Paleis en Stormkop. Deze contactpersonen bij deze gezelschappen moest ik contacteren met “groetjes van Tanya”. Het heeft ook gewerkt! Ik heb op moment van schrijven al me Het Paleis en Larf contact voor een interview.

Daarna hadden we het over mijn aankomende stap: de experimenten.

Ik legde haar uit hoe ik mijn experimenten had opgebouwd.

Experiment 1: Gedichtendag zou tien weken lang duren, waarin de leerlingen tijd krijgen om een stuk te maken van ongeveer 5 minuten, met behulp van een bron (gedichten).

Experiment 2: Eindoptreden zou even lang duren, maar nu moeten de kinderen een stuk maken van ongeveer 10 minuten, zonder hulp van een bron.

Hier kreeg ik zeer heldere vragen over, zoals: “Waarom het tijdsverschil?” en “Waarom eerst wel en daarna geen bron?”

Ik legde haar uit dat ik het einddoel als variabele wou. Wat gebeurt er als je ze dubbel zo lang moet laten performen? Ook het wel en niet geven van een bron zou een variabele zijn. Heel snel vertelde ze me dat dit geen interessante variabelen zijn voor mijn onderzoek. Want, zo was haar bedenking, wat is dan je einddoel? En hoe veel kunnen die kinderen verzetten op deze timing?

Ze gaf me een helder inzicht hoe ik mijn experimenten moest aanpassen. Want ze zijn, op dit moment, te breed. De timing ging van 5 minuten en 10 minuten naar 7 minuten. “Dat is al lang genoeg” vertelde Tanya me.

Daarnaast zijn de gedichten een goede springplank voor de leerlingen, en die moet je ook kunnen bieden in *experiment 2: Eindoptreden*. Er zijn kinderen in de klassen met zeer uiteenlopende ervaring. Sommigen hebben nog nooit gespeeld, anderen al een keer of twee en zijn dus jouw structuur al gewoon.

Op aanraden van Tanya is dat nu een brainstormsessie geworden met de kinderen, als ankerpunt. Zo is er nog altijd ruimte voor chaos, maar wel met de veiligheid van een structuur voor zowel het welbevinden van de leerlingen, het eisenpakket van de scholen als het doel van het onderzoek.

We sloten het gesprek af met een uitwisseling van gegevens en een bedanking voor elkaars tijd.

Gesprekspartner #2: Mary Vincent-Aarts

Na een korte pauze, sprak ik Mary Vincent Aarts. Zij is docent beeldende vorming, kunst beeldend en kunst algemeen aan de Roncalli Scholengemeenschap, beeldend kunstenaar en onderzoeker.

Na een introductie van zowel mezelf, als de onderwijsvorm DKO en de verschillende definities chaos, kwam Mary met een interessant gegeven: de cognitieve ontwikkeling van het kind. Wat kan een kind, op deze fase van diens leeftijd verwerken en behappen? Wat is chaos voor een kind in deze fase en/of in andere fasen?

Dit zou kunnen gaan over zelfexpressie en waardering. Het kind zoekt een manier om zich te gedragen en dat kan overkomen voor een ouder/docent als chaotisch. Het is net voor dat kind een zoeken naar een “goede manier” van zichzelf te tonen en daar reactie op te krijgen. Ze gaf me de titel van een boek, *Wow Factor* van Anne Bamford. Ze vertelde me ook dat dit onderzoek zeer interessant kan zijn voor de kinderen om zelfzekerheid door creativiteit te stimuleren. Hoe meer ze eigenaarschap in de hand krijgen, hoe meer ze beseffen wat ze kunnen. Daar komt kracht uit.

We spraken verder over de experimenten en ik vertelde haar wat Tanya Hermesen me had aangeraden. De structuur, die miste ik nog.

Mary vertelde me dat die structuur ook echt belangrijk was, en dat het sociale van de kinderen niet vergeten mag worden. De verschillende rollen die kinderen aannemen in een groep zijn essentieel in mijn onderzoek: wie is de leider? Wie volgt? Wie kruipt er stil in een hoekje?... Het gaat dus vooral om die “hoe” goed bij te sturen, zowel voor dat je aan het experiment begint als tijdens. Dit heet “de stormingfase & normering”, volgens de *Wow Factor* van Anne Bamford.

Nadien vroeg ik haar of ze nog tips voor me had. Wat de dingen zijn die haar echt geholpen hebben tijdens het voeren van de experimenten.

Ze vertelde me dat ze constant vragen stelde, aan zichzelf en iedereen om haar heen.

Wat zie je?

Wat denk je te zien?

Wat vraag je jezelf af?

Ook daar gaf Mary me een boektitel voor: *Thinking Routines* van Clair Brown.

Daarna gaf Mary me nog een paar belangrijke kernwoorden om mee te nemen in mijn analyses.

- Betrokkenheid (van de kinderen. Waar zit de interesse? Kun je vanuit die betrokkenheid meer chaos creëren? Hoe kun je ze echt meekrijgen in wat jij wil, en daardoor in wat zij nodig hebben.)
- Veiligheid (wat voor regels spreek je af met hen als het té chaotisch wordt? Waar trek je je grenzen? Hoe kunnen de kinderen aangeven wat ze wel of niet fijn vinden?)

Als laatste onderdeel van het gesprek wisselde we contactgegevens uit met elkaar, bedankingen voor het gesprek en voor elkaars tijd.

Verslag Research Day 2

19 november 2022

Gesprekspartner #1: Job Balk

Ik begon de ochtend met een gesprek met Job Balk. Na de realisatie dat hij mijn visie beoordeeld had, gingen we dieper in op het onderzoek.

Hij vroeg me eerst om mijn relevantie uit te leggen, zodat ik een sterke basis had om vanuit verder te werken. Deze gaf ik hem met plezier en na een paar kritische vragen, vond Job dat die ijzersterk stond.

Mijn eerste vraag aan hem waren tips voor het transcriberen van het interview. Hij vertelde me dat er ook andere manieren zijn om een interview te analyseren. Dit door, bijvoorbeeld, een samenvatting te maken en deze op te sturen naar de gesprekspartner ter goedkeuring. De zogeheten “Member Check”

Voor de analyse voor mijn observaties vertelde Job me dat ik een code moet gebruiken om die data te analyseren. Hij noemde “de onderzoeksslang van Boeijen” als een interessante bron. Al wist hij niet of Fontys hiermee aan de slag gaat.

Ook de indicatoren die uit de deskresearch kwamen, kunnen helpen om de analyse te maken. Er moet dus een analyse komen van de indicatoren van de verschillende vormen van chaos.

Nadat deze vragen beantwoord zijn, vroeg Job me om mijn relevantie te formuleren. Wat is nu hetgeen dat je onderzoekt en waarom is dat belangrijk?

Ik vertel hem hoe de vork aan de steel zit (namelijk ik wil een shift in de mindset van de docent. Als er chaos is, moet die niet worden weggeduwd maar net omarmt worden op een artistieke manier. Dat levert op dat de leerlingen gezien en gehoord worden, hun gevoelens een plek krijgen en er actief mee gewerkt wordt. Voor de docent levert dit op dat die het lesmateriaal dat gegeven moet worden kan benaderen vanuit een andere hoek. Dezelfde doelen kunnen gehaald worden, dankzij kunsteducatie en daarmee de omarming van chaos.). Dat zat goed, volgens Job.

Job gaf ook kritiek. De afbakening van mijn onderzoek is, voor hem, te breed. Kinderen van 6 – 12 jaar (van het eerste tot en met het zesde leerjaar in het Vlaamse onderwijssysteem) is zeer breed. Er zit enorm veel verschil op.

Is het dan niet interessanter om de afbakening kleiner te maken? De behoeften zijn anders en de impulsenverwerking is anders. Daar heeft hij gelijk in, en er is een verdeling in het systeem: initiatie (6-7jarigen) en woordatelier (8-11-jarigen).

Hier moet ik echt nog iets mee doen, want het is té groot.

ALS ik deze groep laat vallen in mijn onderzoek, moet ik dat goed kunnen onderbouwen. Je zou ze kunnen onderzoeken in een vervolgonderzoek, gaf Job me als tip.

Een van de grote tips dat Job me gaf voor mijn onderbouwing, zijn de doelen van de overheid. OVSG zou hierin enorm kunnen helpen om mijn verhaal kracht bij te zetten.

Hij verzekerde me ook dat ik genoeg mensen aan het observeren en interviewen ben. Ook daar zit een afbakening die belangrijk is, voor zowel je agenda, als je onderzoek, als jezelf als onderzoeker.

Wat hij wel nog een interessante gesprekspartner zou kunnen zijn, is een beleidswerker. Deze heb ik in mijn tweede ronde interviews, wanneer ik praat met theatermakers.

Als laatste ging het over de output. Hoe pak je alles samen in? In welke vorm?

Er is een idee om het te gieten in een vorm van een toolkit. Zelf had ik nog geen idee, en hij vertelde me dat de keuze die ik zal maken ook onderbouwd moet zijn. Dit kun je doen door je geïnterviewde te vragen in welke vorm ze deze informatie zouden willen ontvangen.

Een paar ideeën die hij me gaf zijn: een podcast, een workshop, een instructievideo...

Hou het praktisch, was zijn tip. Een praktijkonderzoek vraagt om een praktische communicatie.

Op het einde van het gesprek wisselde we contactgegevens uit en bedankte we elkaar voor het fijne gesprek.

Gesprekspartner #2: Mary Vincenten-Aarts

Het tweede gesprek van de dag was met een gekend gezicht: Mary Vincenten-Aarts.

Ik gaf haar een update over mijn onderzoek en waar ik nu mee bezig ben.

Ik vroeg haar als eerste of ook zij tips had over hoe je een interview kunt analyseren. Ze vertelde me dat ze een schema had gemaakt in Excel. Daar turfde ze de woorden en zinnen die het vaakst gebruikt werden, door wie ze gezegd werden en in welke context. Zo kreeg ze snel een overzicht van de data.

Daarna vertelde ik haar over mijn observaties. Ik legde uit hoe ik nu te werk ga en vroeg haar of ze misschien tips had om deze data op een andere (of betere) manier te verwerken.

Ze vroeg me hier of mijn onderzoeksvraag nog altijd dezelfde was. Dat is die niet meer, na het houden van de interviews, vertelde ik haar. Mijn onderzoeksvraag is: “Welke vormen van chaos kunnen worden ingezet bij groepen lagereschoolkinderen in een artistiek proces?”

Ze gaf me als inzicht dat chaos 2 (de chaos van de overprikkeling) altijd een chaos is die niet productief is en dus een chaos die je niet kan inzetten. Die moet eruit gefilterd worden. Deze moet eerst duidelijk neergezet worden, om ze eruit te halen. Dit filteren moet blijven gebeuren, tot er een tekort komt: wanneer hebben ze nood aan chaos? Wanneer is de creativiteit op?

Ze vertelde me dat ik hierin ook moet afbakenen. De leerlingen die ik observeer zitten in twee groepen die elk afzonderlijk bestudeerd kunnen worden. Op deze tijdsspanne zal het niet lukken om ze allemaal evenveel aandacht te geven, plus er is al een keuze gemaakt in de experimenten. Deel deze keuze in het logboek en leg de focus op de groep die je wil onderzoeken, vertelde ze me.

Er zal dus ook een andere vorm van productieve chaos zijn én een andere vorm van productieve chaos werken voor hem.

Door de chaos toe te laten bij de leerlingen, ontstaat er procesgerichte didactiek: de reis is even belangrijk, of belangrijker, als/dan het eindproduct. Ook deze vorm van didactiek kan me helpen om mijn observaties te analyseren. Dit samen met de groepsvorming, is cruciaal voor hoe productieve chaos geuit wordt.

Opeens kwam er een idee: Kun je de niet productieve chaos (chaos van de overprikkeling) omzetten naar productieve chaos?

Mary denkt van wel! Dus dat zou een interessante hoek kunnen zijn om het onderzoek te bekijken!

Hier vertelde Mary me dat ik mijn eigen expertise mag gebruiken. Omdat de relevantie en

interesse start vanuit mij, mag ik dat nog meer gebruiken.

Ook de tijdsfactor kan hierin belangrijk zijn. Hoe speelt tijd mee? Wanneer grijp je in, qua tijd? Zorgt tijd voor chaos? En kan je dus tijd inzetten om niet productieve chaos omzetten naar productieve chaos?

Het grootste struikelblok was, voor mij, behandeld.

Dus gooide ik de vraag op: hoe maak je die communicatie? Mary vertelde dat ze toen een paper schreef. Dat is niet de vorm die hier voor past.

Er moet iets praktisch komen, vonden we, maar ik kan moeilijk een aantal kinderen meenemen naar Tilburg. Ook een workshop van de opdrachten die ik aan hen gaf zal niet werken, aangezien de opdrachten gemaakt zijn voor een specifieke leeftijd en hoe deze leeftijd chaos uit.

Een idee is om dit te vragen aan de collega studenten. Even kijken naar wat zij doen, en wie weet kunnen ze wel een goed idee naar de tafel brengen om te delen met iedereen.

Een filmpje zou kunnen werken, denkt Mary. Stop motion of de leerlingen filmen. Zelf kreeg ik opeens het idee om iets met pixel art te doen, het onderwerp van mijn vrije ruimte. Mary vond dat een leuk idee, en het zou best wel eens kunnen werken!

Gesprekspartner #3: Marion Tränkle

Mijn derde en laatste gesprekspartner was Marion Tränkle. Voor her eerst had ik een niet Nederlandstalige gesprekspartner. Dit was even een uitdaging, maar vol goede moed en haar op mijn Engels accent, ging ik het gesprek ik.

Na een paar gegevens uit te wisselen en te bespreken wat we van elkaar weten, probeerde ik uit te leggen waar mijn onderzoek over ging en hoe ik het zou doen.

Dat was geen gemakkelijke opdracht, merkte ik, ook al had ik mijn pitch voorbereid. Ik legde haar uit welke vormen van chaos er zijn, wat ik geoefend had en toch lastiger was in het Engels dan gedacht. Hier zit nog zeer veel winst te halen, want als ik mezelf moet verdedigen in het Nederlands, moet dit vlotter.

Er kwamen vervolgvragen, zoals: “to what end?” als in: “Waartoe moet dit allemaal leiden?” en “How do you want to use this chaos?”. “Hoe gebruik je die chaos?”

Het viel me op dat ik deze vragen zeer breed beantwoordde. Ik had steeds het gevoel dat ik het niet helder genoeg aan het uitleggen was, en daardoor steeds toevoegde en toevoegde, waardoor het alleen maar onduidelijker werd.

Naarmate het gesprek vorderde, werden de vragen scherper: “Hoe verhouden experimenten zich tot je onderzoeksvraag?”; “Hoe meet je de resultaten van je experimenten?”; “Is er al onderzoek naar gedaan?”

Per vraag gaf ik antwoord, en werd ook ik scherper. Samen kwamen we tot he point, het scherpst van de snede. Daarin ontdekte ik dat ik al heel wat weet van mijn onderwerp! Een fijne realisatie.

Marion beaamde dat, al vertelde ze me ook dat mijn onderwerp zeer breed is. Marion begreep nog niet hoe mijn onderzoek elementen ingezet worden om één vraag te beantwoorden.

Ik probeerde het nog eens. Opeens kreeg ik de verlossende woorden: “That is much clearer!” Eindelijk had ik mijn onderzoek goed uitgelegd!

De volgorde is belangrijk: starten met het probleem, vertel wat voor onderzoek je al hebt gelezen (hoe gaan anderen om met dit probleem) en hoe ga jij het bekijken. Door steeds meer in te zoomen, kom je op jouw onderzoek uit. Je moet begrijpen wat het probleem is, wat de

strategieën zijn van anderen, hoe jij het probleem ziet om daarna jouw oplossing te bieden, gelinkt aan het onderzoek dat onderbouwd is dankzij interviews, experimenten, theorie...

Ze vertelde me dat het grootste struikelblok in het begrijpen van mijn onderzoek de definities waren van chaos. Omdat ze allemaal gelinkt zijn aan creatie.

Dat is niet zo. De definities zijn dat absoluut niet. Echter maak ik steeds, opnieuw en opnieuw, de vertaalslag naar het creatieve. Ik buig ze dus naar mijn hand en mijn visie.

Ze gaf me als tip om mijn onderzoeksvraag terug aan te passen. "Begin met een hoe" gaf ze me als tip. Daardoor kan mijn antwoord een tool worden dat ingezet kan worden door degene die het lezen. Zo kan ik specifiekere worden in zowel mijn onderzoek, als in het antwoord.

Ze vroeg me om mijn onderzoeksvraag nog eens opnieuw te stellen.

Ik was het kwijt. Ik was het even helemaal kwijt. Mijn hoofd zat overvol met informatie.

Ik probeerde de vraag te stellen vanuit de "hoe" en kwam op het volgende: "How can you use chaos with groups of elementary school children to create a play?"

Ze vertelde dat het einde van die vraag misschien moet zijn: "To be creative?" of "To stimulate creativity?"

Ze vertelde me ook dat ik zou kunnen/moeten kijken naar enkel productieve chaos. Want daar kan je iets mee doen! Dat kan die creativiteit stimuleren! En wat is dat exact? Welke methodologie? Welke 'inner workings' zitten daarachter? Ofwel: Welke tools gebruik je uit theater om dit te doen en waarom?

Ik vertelde haar dat ik dit enorm interessant vond, want theater is hierin uniek. We spelen situaties, rollen en verhalen die in een veilig kader staan waarin ze vrij kunnen bewegen. De regels, de methoden, de setting van de theaterlessen leent zich hier enorm voor.

Daarnaast zijn er dingen zoals: leren over jezelf, leren communiceren, leren werken met anderen... Samen hebben we hier even verder over nagedacht om de positieve kracht van deze kunststroom te leiden naar een onderzoek. Zeer interessant om te zien dat de kunststroming die ik hanteer in mijn experimenten, daadwerkelijk ook belangrijk is en niet maar vanzelfsprekend mag beschouwd worden, wat ik wel deed.

Ze vroeg me of dit mijn eerste onderzoek was. Ik zei: "Ja." En vroeg haar nog om een paar algemene tips.

"Write from your heart.", je motivatie is enorm belangrijk.

"Make use of your knowledge." Je weet al veel, gebruik die kennis.

"Find ways to relate your personal situation and interests into the broader knowledge field."

Dat is lasting, maar door specifiek te werken en een duidelijke vraag te beantwoorden, kan dat zeker en vast! Een heldere communicatie is daarin essentieel. Daar moet ik nog zeker over nadenken.

Op het einde vertelde Marion me dat in dit onderzoek de onderzoeksvraag enorm zal veranderen. Daar moet je voor open staan.

Ik vertelde haar dat dit zeker en vast het geval was, want hoe meer ik onderzoek, hoe meer die vraag veranderd. Dat was een fijne bevestiging.

Op het einde van het gesprek bedankte we elkaar voor elkaars tijd en ideeën en wenste we elkaar een fijne dag.

Verslag Research Day #3

21/01/2023

Gesprekspartner #1: Gus Gowland

Als eerste gesprekspartner die dag sprak ik met Gus Gowland. Ik legde aan hem heel mijn onderzoek uit. Hij was zeer geïnteresseerd in het onderwerp en stelde steeds meer vragen over de wie, hoe en wat over mijn onderzoek.

Hierdoor heb ik bijvoorbeeld gezien dat er een curve zit op mijn experiment als het gaat over de aanwezigheid van chaos bij de leerlingen. In het begin is er veel chaos aanwezig, voornamelijk creatieve chaos. Daarna is er vooral deterministische chaos aanwezig om op het einde vooral chaos te krijgen die komt doordat het nu “echt” aanvoelt. Het komt dichterbij, ze repeteren in de zaal... Er zweeft heel wat in de lucht dat interessant is voor mijn onderzoek.

Een interessante vraag die Gus me stelde was: “Hoe zit het met de voorbereidingstijd?”

Hier heb ik nog niet echt over nagedacht in lijn met communicatie. De voorbereidingstijd is minder en anders opgebouwd, wat fijn kan zijn voor de docenten!

Ook verzekerde hij me dat een gesprek met de leerlingen van het experiment belangrijk is voor deze methode, tips, toolbox... Hoe hebben zij het ervaren? Voelen ze zich goed/gezien/beloond... En dit zowel voor als na de les!

Een tip die Gus me gaf was “Peer Marking”, een methode om feedback te geven vanuit ervaring en observatie. Het is niet mijn doelgroep, maar misschien wel interessant!

Het fijne aan het gesprek was dat ik mijn onderzoek kon uitleggen aan iemand die me niet kende, en die persoon me kon begrijpen, zelfs in een andere taal. Dat was mijn grote focus voor deze research day, waar ik dus bij deze eerste gesprekspartner in geslaagd ben!

De grote tips die ik uit dit gesprek meeneem om mijn onderzoek uit te leggen zijn: uitleggen wat DKO is, wat productieve chaos is, mijn experiment centraal zetten en de theorie gebruiken als de onderbouwing voor keuzes.

Gesprekspartner #2: Sophie de Ruijter

Na een korte pauze sprak ik met Sophie de Ruijter. Ze vertelde me kort waar ze mee bezig was en wat haar expertise is, waarna ik begon met het uitleggen van mijn onderzoek.

Ook hier kreeg ik een positief verhaal! Mijn uitleg was navolgbaar, helder en prikkelde interesse. Wel gaf ze me nog de tip om mijn urgentie duidelijker te formuleren en als eerste te vertellen. Zo weet de luisteraar direct wat het probleem is dat ik onderzoek en, hopelijk, kan verlichten.

Ook gaf ze me nog een goede tip. Het boek “Leren van kunst: Ruimte voor & door creativiteit.” Van Olga Potters. Er stonden mooie schema's in die ik direct herkende in zowel de observaties als het experiment.

Daarna, omdat ze ook de master kunsteducatie gedaan heeft, vroeg ik haar voor tips over de demonstratie. Omdat ik nog niet weet hoe ik dat moet doen.

Ze gaf me het idee om die probleemstelling te laten zien en/of ervaren. Dit kan door een greep te nemen uit mijn experiment en dat te herhalen voor de jury. Dit kan eventueel met mede studenten. Eventueel een idee van “Zijn we al begonnen?”, waardoor er een vorm van chaos, hopelijk, ontstaat.

Hiervoor is er nog meer informatie nodig om een duidelijke keuze te kunnen maken.

Als laatste hebben we het gehad over de positionering. Ik was benieuwd naar hoe zij dit had gedaan. Ze vertelde dat ze eerst de belangrijkste stukken uit haar onderzoek verzameld had. Zowel observaties, experimenten, boeken... noem maar op. Daarna legde ze de focus op de urgentie, zowel die van het vakgebied als haar eigen urgentie/frustratie. Als laatste stap is ze met zichzelf in gesprek gegaan. Zo heeft ze een positionering gemaakt die te beluisteren is! Er is een papieren versie, maar er is vooral een versie die gemaakt is door een performer. Ze gaf me de geniale tip om niet té conventioneel te zijn, en het echt van jezelf te maken. Ook deze positionering kan je linken aan de visie. Daar zitten ook al heel wat interessante bronnen in! Een zeer vruchtbaar idee!

Gesprekspartner #3: Eva Fotiadi

Het laatste gesprek van die dag was met Eva Fotiadi.

We stelde onszelf kort voor als ook mijn onderzoek. Daarna stelde ze de vraag waar ik de meeste nood aan had. Ik bood haar drie opties aan, waar Eva er eentje van koos, namelijk luisteren of mijn uitleg helder was.

Voor de derde keer op een rij vertelde ik over mijn onderzoek, hoe ik dat gevoerd had en wat ik hoop te bereiken. Opnieuw kreeg ik de feedback dat dit helder was. Wat wel nog beter kon was de urgentie benadrukken. Hiervoor zou ik, volgens Eva, nog meer mijn eigen praktijk kunnen gebruiken.

Daarna bespraken we nog in de diepte mijn experiment wat, volgens haar, de kern is van mijn onderzoek naast mijn eigen kunsteducatieve praktijk.

Ze stelde me nadien wel de vraag waarom dit besproken moest worden. Ik vertelde haar over mijn gesprek met Ingemarie en hoe ik de afgelopen periode aan mijn onderzoek heb gewerkt. Ze verzekerde me dat ik goed op weg ben, maar er nog niet ben. Er is nog voldoende te doen!

Verslag Research Day #4

18/03/2023

Gesprekspartner #1: Martina Freyja Cartello.

Mijn eerste gesprek van de dag was met Martina Freyja, een actrice en performance artist. We begonnen het gesprek met onszelf even kort voor te stellen. We bespraken haar YouTube account, mijn podcast en theater. Daarna begonnen we te praten over mijn onderzoek. Ik vertelde haar kort waar mijn onderzoek over ging, de probleemstelling, het experiment en mijn tijdelijke conclusie. Ik vroeg haar gelijk hoe zij mijn onderzoek zou kunnen demonstreren aan een jury. Ze vertelde me dat er een paar opties zijn:

Stand-up comedy: Hier zou ik mijn sterkte (comedy) kunnen mixen met een belangrijke boodschap (onderzoek). Het is een manier om de boodschap waarachtig over te brengen aan het publiek, zijnde de jury.

Performance: Dankzij deze vorm kan ik mezelf helemaal blootgeven voor de jury. Net zoals mijn onderzoek begint het bij mezelf en kan ik, met de vrijheid die het medium me geeft, hier een zeer interessante ervaring scheppen voor de jury. Wel vraagt deze vorm enorm veel context en kaders.

Theaterstuk: Met geluid, licht en een scenario zou ik een stuk kunnen maken en spelen waarin ik verschillende personages zou kunnen spelen, de boodschap overbrengen en de jury kunnen meenemen IN mijn klaslokalen.

Wat ik interessant vind aan deze pistes, is dat het moet beginnen vanuit mezelf. Ik moet mezelf goed op de rooster leggen om iets op poten te zetten dat echt waarde heeft. In al deze versies start het vanuit mezelf. Mijn kennis en kunde. Hier moet dus een inschatting komen van wat mijn kennis en kunde is dat zo goed te vertalen is naar een jury, zodat zij begrijpen wat ik wil zeggen. Het moet dus ongelooflijk duidelijk zijn wat mijn verhaal is én verpakt worden in een vorm die 'typisch Brandon' is. Martina vertelde me dat ik niet te veel moet nadenken. Het komt vanuit de buik en niet het hoofd, want anders zet je jezelf vast. Martina vroeg me daarna waarom ik zo geïnteresseerd was in het onderwerp chaos. Ik vertelde haar hoe de vork aan de steel zat (dat kun je lezen in mijn relevantie in mijn logboek, maar TLDR: Ik ben zelf chaotisch en wil deze force onderzoeken. Kan ik er iets concreet mee?) en ze vertelde me dat iedereen die in de kunsten zit vaak chaotisch is. Het is ook wat kinderen ervaren. Zij zijn ook chaotisch én creatief. Ze zien heel veel fantasie en spelmogelijkheden in de wereld om hen heen. De kunstenaar en het kind schelen dus niet echt veel van elkaar. Die chaos (van zowel de kunstenaar als het kind) kan in centraal zetten in mijn communicatie. Dit door de audiologs te gebruiken die ik gemaakt heb tijdens mijn experiment, foto's en fragmenten te laten zien/horen... Maar weliswaar in een interessante vorm die leunt bij mijn persoonlijkheid.

Op het einde van het gesprek wisselden we e-mailadressen uit en bedankten we elkaar voor een zeer interessant en vruchtbaar gesprek

Gesprekspartner #2: Jos Van Hest

Het tweede gesprek van de dag was met Jos Van Hest. We begonnen terug met onszelf even kort voor te stellen. Nadien heb ik mijn onderzoek voorgesteld en zijn we vertrokken. Jos vroeg gelijk met wie ik aan de slag ben gegaan. Welke klas, welke leeftijd, wat voor samenstelling... Dit omdat hij dit de belangrijkste vraag vindt als het gaat over onderzoek in educatie: Wie zijn zij? In dit geval zijn het groepen lagereschoolkinderen tussen de 8 en de 12 jaar (3de, vierde, vijfde en zesde leerjaar lagere school) die gekozen hebben om het vak woordkunst drama te volgen. Zij doen dit omwille van vriendjes, ouders en social media. Want als je hun motivatie kent, zo zei Jos, dan kun je van daaruit starten. Terug naar die eerste en belangrijkste vraag: wie zijn ze? Van daar start altijd het beste onderwijs.

“Ook moet je natuurlijk jezelf goed kennen. Wat zijn jouw motieven? Wat is jouw onderwijskundige opvatting? En van waar start je: vanuit de kinderen of vanuit je eigen motief?” zei Jos in het gesprek. Een zeer mooie kern van zowel educatie als onderzoek. Ik ben begonnen vanuit mezelf. Vanuit mijn eigen motief, zijnde dat ikzelf chaotisch ben en dat ik, samen met andere docenten, met de handen in het haar zitten. Het is een probleem, chaos in de klas, dat zeer breed wordt gedragen in het onderwijs, maar ik kan nu enkel spreken over docenten woordkunst drama in het Deeltijds Kunstonderwijs. Jos ziet het veel breder, en ik geloof hem direct want ik zie en lees het ook, maar of mijn methode zou werken in deze klassituaties is iets waar ik niet zeker over kan zijn door de grootte van het onderzoek.

“Hoe rijk is het wel niet om vanuit zo veel meningen, zo veel energie, zo veel verschillen geen risico te zien maar een kans te maken!” vertelde Jos wanneer ik de situatie in het onderwijs beschrijf. Het kan zo interessant zijn. Dat is exact wat ik geprobeerd heb in mijn onderzoek en in mijn experiment te belichten. Hierin is, zowel volgens mij als volgens Jos, een primaire taak van de docent om veiligheid te garanderen. Enkel zo kan je naar de kern gaan. Van daaruit, vanuit die veiligheid kan je dingen proberen, kan je spaghetti tegen de muur gooien en kijken wat er blijft kleven. “Als de kinderen het gevoel hebben: ‘dit is van ons’ waarbij een docent zorgt voor veiligheid, want als we het niet kunnen dat helpt die, dan kom je wel een paar stappen vooruit!” concludeert Jos. Het zorgt ervoor dat de leerlingen dingen durven proberen die ze anders nooit hadden durven doen. Ik vertelde Jos over een leerling van me die, als experiment, wou kijken of ze een optreden rond een gedicht kon doen zonder een woord te zeggen. Haar conclusie was dat ze liever toch spreekt, maar een meisje van 11 heeft dit wel gewoon gedaan. “Wat een heldin” reageerde Jos op het verhaal. “En dat heb jij mogelijk gemaakt.”

Het experiment kende een aantal doelstellingen, vertel ik Jos. Zo mag het collectief van de klas, ongeacht in hoeveel groepjes de klas zich verdeelt, maar zeven minuten duren. Daarnaast moet iedereen op podium geweest zijn en moet de tekst aanwezig zijn. Ook de OVSG-doelstellingen, zoals verstaanbaarheid en podium présence, moeten behaald worden. De leerlingen kennen deze doelstellingen, zodat ze weten waarom we iets doen. Daar is Jos zeer blij mee om te horen. Want het is zo’n fout bij vele docenten dat ze dat niet vertellen wat de doelstellingen zijn. Hierdoor wordt er echt samen gewerkt, wat ongelooflijk fijn is. “Want als je het al gaat invullen, dan is het dood”. Concludeert Jos. Het moet dus echt samen gebeuren, zo kunnen zij echt iets leren.

Jos gaf me hier opeens een interessante tip bij: haal er eens een interessante theaterfiguur of een rapper bij. Geef ze een voorbeeld waar ze mee aan de slag kunnen. Het eerste voorbeeld

zou vanuit de docent kunnen komen, maar dan kunnen de leerlingen aan de slag met zowel voorbeelden te delen, als op de vloer ermee aan het werk gaan. “Als ze het zien, kunnen ze onmiddellijk ermee aan de slag gaan.” Er zit daar nog een ontspannen educatieve slag te slaan.

Daarna stelde Jos me een zeer interessante vraag: wat is er goed gegaan in je experiment en wat zou je nog beter moeten doen de volgende keer? Ik vertelde hem dat ik mijn kaders scherper had kunnen zetten. Er zou voor de kinderen beter geweest zijn om de volgende stap in hun creativiteit toe te laten. Wat goed ging was de sturing in de feedback, als ook de openheid en de veiligheid om dit toe te laten. Ook de keuze van de teksten kon beter. Er moest een duidelijkere omkadering zijn qua niveau, voor solo/duo/groepen, eventueel leeftijdsgrenzen... De leerlingen hebben me verteld dat ze hier nog wat in miste.

Ik vertelde Jos dat ik nu vooral nog worstel met de structuur van het logboek. Jos vertelde me dat de structuur die we nu hebben gehanteerd, in dit gesprek, een enorme hulp zou kunnen zijn. Hij gaf me daarbij als tip om een paar kernpunten te kiezen om mijn verhaal aan te hangen, om het zo duidelijk uit te schrijven voor de lezer. Dit zodat de lezer het opnieuw zou kunnen uitvoeren, mits hier en daar een paar aanpassingen. Zo kan het een methode worden.

We eindigden met een goede lach en een idee dat we elkaar misschien opnieuw zouden kunnen zien bij de jury's, hij zit er vaak in. We bedankten elkaar voor een zeer fijn gesprek en hopelijk zien we elkaar binnenkort terug met een kopje koffie en een gebakje.

Gesprekspartner #3: Jan Staes

Ik vroeg aan Jan of hij me een voorbeeld kon geven van een duidelijke communicatie en demonstratie. Zijn antwoord was zeer duidelijk: Nee. Nee, want dit onderzoek is nog nooit eerder gebeurd, dus kan hij dat niet doen. We zijn dan even dieper ingegaan op de communicatie en de demonstratie an sich.

Voor wie is mijn onderzoek: Voor jonge docenten in Vlaanderen die in het DKO-onderwijs staan/willen staan. Die zitten in verschillende groepen ('pas voor de klas'; 'de spreekkamer'). Echter zijn dat de gemotiveerde docenten. Waar zitten de niet gemotiveerde docenten? Die zouden wel eens bij de pedagogische begeleidingsdiensten kunnen zitten. Daar moet ik ASAP mee gaan praten. Want hoe bereiken die de niet gemotiveerde docenten? Jan vertelde me dat ik me nu blindstaar op een vorm, maar ik hou geen rekening met de doelgroep. Ik moet eerst gaan onderzoeken HOE ik moet communiceren met de juiste mensen. Een onderdeel van mijn onderzoeksvraag, of een deelvraag, is dus: hoe bereik ik de juiste mensen? Want in mijn onderzoeksvraag zit het woord "Hoe". En hoe wil ook zeggen: hoe geef ik het door?

Een goede vraag om mijn onderzoek te communiceren is: welke vorm voelt voor mij natuurlijk aan? Hierop is het antwoord dat ik absoluut niet moet gaan schrijven, maar juist iets moet vertellen. Een theaterlezing lijkt ons het interessantste omdat er een live aspect is. De spreker is er om vragen te beantwoorden en in te pikken wat het publiek zegt. Na de lezing kan het publiek nog napraten, discussiëren en zo de boodschap verder dragen. Het wordt een hyper sterke leeromgeving, want een van de allerbelangrijkste dingen voor een leeromgeving is: relatie. En deze vorm ondersteunt dit belang. Of zoals Jan het zei: "performatieve disseminatie". Als gouden tip zei Jan dat ik contact moet opnemen met Emily. Ze gaat me

hier geweldig goed mee kunnen helpen. Ook zou deze theatrale lezing iets zeer ondernemends kunnen zijn. De lezing ‘verkopen’ aan DKO-scholen, aan De Spreekkamer... Noem maar op! Het kan zowel mij, als ook mijn onderzoek als ook de docenten (mijn doelgroep) enorm veel opleveren.

Jan had voor mij nog even een vraag. In mijn onderzoek heb ik het over productieve chaos. Waarom is het productieve chaos en niet gewoon ‘chaos’? Ik vertelde hem dat ik deze term gebruik omdat die komt vanuit gesprekken met docenten en ik die kan onderbouwen vanuit de literatuur, maar ik zou ook de term ‘deterministische chaos’ kunnen gebruiken, vanuit de fysica. Jan vertelde me dat ik goed moet oppassen met deze term, want als die niet ijzersterk is, heb ik een groot probleem. Als de term valt, valt mijn hele onderzoek.

Jan gaf me daarom de raad om eens goed te gaan zoeken naar verschillende termen. Het kan ‘chaordic’ zijn, een term die zeer hip en trendy is. Het kan misschien ook pedagogische chaos zijn. Een chaos die het rollenpatroon doet verdwijnen en waar iedereen echt samenwerkt binnenin een educatieve setting. Waarom? Omdat chaos, volgens Jan, nooit niet productief is. Er zijn ook te veel connotaties rond chaos. Daarom moet dit dichtgetimmerd zijn.

Het probleem nu is dat de term “productieve chaos” gedetermineerd is. Het is doelbewust, het is beslist, het is besloten. Eerder als ik zeg” ik gebruik chaos” dan is die nog niet gedetermineerd. Dan ligt het nog niet vast. Chaos kan ook een didactisch instrument zijn (De manier waarop ik iets geef: een chaotische manier, een chaotische methode, een chaotisch middel) Chaos kan ook pedagogisch zijn (het uitgangspunt dat de relatie tussen de leerling en de leerkracht bepaald.).

Dit zijn de bedenkingen die Jan heeft bij deze term, en daarbij ik ook.

Hij gaf me een artikel om te lezen en we maakten een afspraak: over twee weken spreken we elkaar nog eens over deze term. We bedankten elkaar voor het gesprek en zien elkaar zeker en vast over twee weken terug.

4. Andere Verslagen

Gesprek Bob Selderslags #1

29/09/2022

Ik sprak met Bob om mijn plan, methoden en wat ik al had verzameld aan hem voor te leggen. Ik vertelde hem dat ik graag een onderzoek wil doen naar chaos en hoe deze chaos gebruikt kan worden om de creativiteit te stimuleren bij lagereschoolkinderen. De chaos die nu heerst in de klas kun je, volgens mij, omtoveren in artistiek werk.

Ik vertelde hem over de definities van chaos. Hij voegde eraan toe dat er altijd een negatieve connotatie rond het woord hangt. Er is een drang naar orde en rust.

Chaos is een staat van zijn die kan groeien naar iets positiefs. Naar kunst.

Energie is ook positief. En chaos is een vorm van energie. De vraag die hij me wel stelde daarover is: "Hoe zorg je ervoor dat het tot iets leidt?"

Daarop gaf ik hem het antwoord dat er een kader moet zijn. Een structuur.

Hij voegde eraan toe dat deze structuur gebonden is aan zowel de realiteit (klassituatie, docent, lokaal...) als ook logica (gedrag van lagereschoolkinderen).

Een vraag die daaruit voortkwam was of docenten de oorzaak van chaos bij zichzelf legden of zoeken ze die juist elders?

Ik beantwoorde zijn vraag dat ik dat ook wil ontdekken, door middel van een observatie en een interview van een aantal collega's.

Hier gaf hij me een paar concrete tips voor:

- * Hou je interview semi gestructureerd.
- * Laat ruimte om de geïnterviewde na te denken.
- * Film het interview. Lichaamstaal kan ook zeer veel vertellen.
- * Bij je observatie = kijk naar het gedrag van de docent!
- * Noteer niet alles wat je ziet. Zet voor jezelf een kader wat nuttig is voor je onderzoek. Anders heb je zo veel data dat je door de bomen het bos niet meer ziet. Deze komt vanuit je onderzoeksvraag.

Voor mijn onderzoeksvraag scherper te krijgen gaf hij me de tip om de PICO methode te gebruiken:

P = populatie

I = Intervention

C = Controle

O = Outcome

Een andere focus die ik nog moet aanpakken is mijn relevantie.

Want wie help ik er nu mee?

Wie gaat waarmee het meest gebaat zijn?

Daarin moet ik een onderscheid maken tussen outcome en de output.

De output kunnen dingen zijn zoals: tools op klasment, een blog, een site, een artikel... Die kunnen zo op R.C.

Om het gesprek mee af te sluiten gaf Bob me nog een paar sterke tips:

- * Je doet een deskresearch, geen literatuurstudie.
- * Je doet aan praktijkgericht onderzoek. De doelgroep is de praktijk! Zet dat dus centraal.

- * Gebruik Scribbr als hulpmiddel.
- * Onderbouw je keuzes voor je onderzoeksmethoden via Mortelmans.

Gesprek Carry van Bokhoven

02/12/2022

Samen met een aantal studiegenoten legden we onze data mapping voor aan zowel elkaar, als ook aan Carry.

De directe feedback van mijn data mapping is: je doet te veel.

Zoals het experiment. Op dit moment doe ik mijn experiment in Brussel in drie klassen, in Kortrijk in een graadsklas én in Avelgem in vier klassen. Dat zijn acht klassen in totaal die je moet opvolgen, data van verzamelen, coderen, analyseren en een conclusie uit halen. Dat is te veel werk. Het is interessant werk, maar wat heeft de vergelijking van de klassen te maken met het beantwoorden van de onderzoeksvraag?

Er moet een keuze in gemaakt worden welke locatie, of welke klassen, de meeste data opleveren en de rest laten vallen.

De interviews met de theatermakers is nog zo iets. Waarom zijn deze mensen nodig om de onderzoeksvraag te beantwoorden? Wederom zullen ze interessante antwoorden geven en inzichten bieden hoe te werken met lagereschoolkinderen. Echter heb je dat al. Waarom dan nog meer?

Carry maakte hier een mooie vergelijking. Het is alsof ik een recept wil maken voor een kersentaart. Je hebt suiker nodig en bloem en kersen... om zo een kersentaart te maken. Maar je kan hiermee ook een heerlijke bramentaart kunnen maken, als je de kersen vervangt door de bramen en een grotere schaal neemt. Een perentaart lijkt er op, maar dan moet je.... En dat is op dit moment mijn onderzoek. Ik heb bijna alles om een heerlijke kersentaart te maken, en ik ga nog op zoek naar bramen en peren. Ik ben de vraag: "Hoe maak je taart?" aan het oplossen en niet: "Hoe maak je kersentaart?".

Dat is niet haalbaar voor de tijd dat ik heb.

Het onderzoek moet dus nog veel kleiner!

Als ik het niet kleiner maak, dan kan het zijn dat de data die ik nu aan het verzamelen ben in het experiment in gevaar komt, omdat ik niet in de diepte zou kunnen gaan. Dat moet dus anders!

Ik had al besloten om geen initiatie klassen mee te nemen in mijn onderzoek, omdat OVSG ze ook behandeld als een aparte leeftijdsgroep met aparte leerdoelen. Dit soort onderbouwde keuzes moet ik nog veel meer maken, zodat het niet alleen begrepen kan worden door een externe, maar ook door mezelf.

Zo ook in mijn experimenten en de keuze om een experiment te doen. Ik kan geen experiment opstarten om daarna te vertellen, wanneer het logboek binnen moet zijn, dat er nog onverwerkte data is. Ook het tweede experiment moet dus losgelaten worden, omwille van tijd. Zowel tijd om het experiment te houden, als ook verwerkingstijd.

Maar de grote vraag hierachter is: Waarom ben ik dit aan het doen? Waarom ben ik zo veel aan het doen tegelijkertijd?

Ik probeerde het uit te leggen, maar ik kwam vast te zitten in mijn verklaring. Ik zoek naar een rationele verklaring, maar eigenlijk heb ik die niet. Er is wel een emotionele verklaring dat ik anders het gevoel heb dat ik te weinig aan het doen ben en daardoor niet zal slagen.

Carry vertelde me dat het dapperste dat ik kan doen is zeggen: "Ik heb genoeg data. Ik kan nu naar de volgende stap. En wanneer heb je genoeg data? Als je dezelfde antwoorden begint te

zien op verschillende plaatsen. Er komt saturatie in je bevindingen.”
En dat is dus wat ik ook moet doen.

Er is nog heel wat werk te verzetten, maar de dataverzamelingsperiode komt op z'n einde. Ik heb genoeg theorie, goede observaties en interviews en mijn experiment zal in januari afgerond zijn. Hier moet ik wel nog echt in snijden. Welke klassen hou ik en welke niet? Daarna kan ik beginnen met analyseren. Die stap moet ik nog helemaal zetten. En dat kost ook echt tijd.

Gesprek met coach Ingemarie Sam
16/12/2022

Ingemarie Sam opende het gesprek dat ik goed bezig was, maar daarop schudde ik mijn hoofd. Ik vertelde haar over mijn gesprek met Carry. Ze had me verteld dat ik mijn tweede experiment als ook de interviews met theatermakers moest schrappen uit mijn onderzoek. Ik was zowel te veel aan het doen, als ook onderdelen bij mijn onderzoek aan het betrekken die niet relevant waren. Dat gesprek bezorgde me twijfels: Ben ik voldoende aan het doen? Is wat ik aan het doen ben waardevol? Ben ik niet te veel naar mezelf aan het kijken?

Ingemarie vertelde me dat Carry gelijk had, want dan kan ik doordenken over bepaalde dingen. In plaats van veel te doen op de oppervlakte, moet ik juist meer in het diepe blauw van mijn onderwerp gaan. Anders wordt het voor buitenstaanders ook te moeilijk om het te volgen. Dat wat ik nu niet meeneem, kan in een vervolgonderzoek aan bod komen. Het is dus de hoogste tijd om knopen door te hakken.

Laat ons dan beginnen met keuzes te maken.

Op basis van wat ik haar toonde, vertelde ze me dat mijn Research Catalogue nu een 'eerste versie' is. Er moet wel veel omgegooid worden, maar steeds als eraan gesleuteld wordt, wordt die beter, scherper, interessanter. Het cyclisch iteratieve proces, zoals ze het noemt. Er wordt steeds meer en meer ingezoomd, tot je op de focus van het onderzoek komt. En dat is wat er nu nog ontbreekt: ik zit nu vooral nog te zoeken en laat aan de lezer een heuse zoektocht over om maar te vinden wat ik bedoel. De chaos van het onderzoek, en van mezelf, moet in een structuur komen die ten dienste staat van het onderwerp. Er moet niet een extra laag over die niets te maken heeft met het onderzoek.

Wat is er nu vooral nog nodig: de ballast uit strepen, verdiepen en reflecteren.

Er is nog veel meer duidelijkheid en onderbouwing nodig, want nu ziet Ingemarie nog niet waarom ik een aantal keuzes heb gemaakt, zoals het Chaos Hotel. Deze metafoor werkt op dit moment voor me, maar is misschien maar tijdelijk. Het heeft geen link met het onderzoek of met de inhoud.

Ingemarie gaf me het idee om eventueel de metafoor te veranderen in een school of een theater. Hierover ga ik nog even verder nadenken.

De leeswijzer moet een aantal elementen bevatten: een inleiding, een (persoonlijke) aanleiding, relevantie, probleem, methode + steeds waarom. In al die stukjes komt 'Brandon' terug, wat ervoor zorgt dat de lezer zich verbonden voelt in een duidelijk gestructureerd onderzoek.

Wanneer je dat hebt, heb je een voldoende binnen! Met APA, natuurlijk.

Het plan dat ik voorstel is om in de kerstvakantie hiermee aan de slag te gaan.

Waar Ingemarie wel tevreden over was, is het feit dat ik al zoveel heb vastgelegd. Er is een sterke basis waaruit ik kan vertrekken. En dat ik al heb nagedacht over het verdiepen van het werk.

Echter is er een probleem: begrenzen. Zowel Carry als Ingemarie vinden dat er te veel hooi op de vork zit, waardoor ik die niet kan dragen naar de stal. En dan zag Ingemarie nog maar de helft!

Ingemarie stelde me de vraag: "Wat is, op dit moment, je onderzoeksvraag?"

Mijn antwoord was: "Hoe kunnen we verschillende soorten chaos inzetten om de creativiteit te bevorderen van groepen lagereschoolkinderen?"

Dat is een ellenlange boterham! Die moet dus kleiner.

De leeftijd moet bijvoorbeeld anders: "leerlingen tussen 8 en 12" i.p.v. "lagere school leerlingen", want ik heb daar bronnen voor om die keuze te verantwoorden.

Het woord creativiteit is ook te breed. Want dit ligt bij zowel de docent als de leerling. Hier moet een keuze gemaakt worden: Voor wie is het onderzoek? Hier heeft Ingemarie me steeds "waarom" gevraagd om mijn kern bloot te leggen. Wat wil ik nu echt onderzoeken? Dit was absoluut niet gemakkelijk, zowel voor Ingemarie als voor mijzelf. Steeds kwamen we uit op iets dat onhelder was. Ik bleef Ingemarie maar kwijtraken. Dit kwam door te veel doelen en te veel doelgroepen zonder onderbouwing.

Ingemarie heeft me daarom even verteld hoe zij het zag:

Ofwel doe ik het voorwerk om tot een methode te komen, maar dan laat ik het experiment los. Het is dan een ontwerpproces.

Ofwel is het een proces dat anders is. Er is een methode die in een experiment getest wordt.

De evaluatie is dan de conclusie.

Beiden zijn goed onderzoek, maar je kan niet beiden doen. Wanneer ik deze kant zou kiezen, moet ik hooguit één of twee lessen maken met maar één groep. Anders zou het te veel worden, wat nu het probleem is.

Ingemarie geeft me de suggestie om me vooral te focussen op het eerste idee. Hoe kom ik tot die methode? Er is zoveel kennis die ik kan verzamelen, en al verzameld heb, die kan leiden tot een interessante methode. Een methode die theoretisch gezien zou kunnen werken. Het vervolgonderzoek is dan dat ik dat zou testen.

Ik kan er, op dit moment, geen antwoord op geven. Er is reflectie nodig om dit te verwerken en een juiste keuze te kunnen maken. Wanneer ik verder door praat met Ingemarie over mijn onderzoeksplan, mijn eigen praktijk, de productieve chaos en een methode te maken die ik dan later wil toetsen, komen we er opeens achter dat ik al het antwoord gegeven heb: het eerste idee, een methode maken rond productieve chaos, is the way to go.

Ingemarie geeft me het volste vertrouwen dat er een stevige methode kan liggen die kan leiden tot een promotieonderzoek, mocht ik dat willen. Of een boekje kan maken dat ik kan verkopen.

Ingemarie vertelde me daarna dat er waarschijnlijk al heel wat geschreven is over interessante werkvormen waar ik uit kan putten voor mijn onderzoek, zoals: dramatherapie, dramaonderwijs, lesmethoden, theorieën over chaos...

Er kan nu al een onderbouwing gemaakt worden voor de methode die ik maak, dankzij de interviews. Eigenlijk is dus het onderzoek al gedaan.

Nu is het alles goed opschrijven en tonen. Daarna kan ik, in een les, dat al eens proberen en dat tonen voor een jury. En dat wordt dan "De Chaos methode van Brandon Calluy."

Hoe gaan we nu verder: In de kerstvakantie ga ik verdiepen. Eind januari/begin februari wil ik mijn critical friends spreken. Daarna wil ik de staat van mijn onderzoek terugkoppelen naar Ingemarie.

Ingemarie geeft me hierbij als tip om mijn positionering als eerste te doen. Want de positionering en het onderzoek is één geheel. Ik doe de dingen op een bepaalde manier. Dat staat in de positionering. Wanneer die af is, is mijn introductie eigenlijk al af. Dat moet ik als eerste af hebben, en kan ik dat bespreken met mijn critical friends, zodat alles één helder geheel wordt.

Ingemarie gaf me nog als tip om met mensen te praten die mij en mijn verhaal niet kennen.

Wanneer ik met hen praat, moet ik kunnen toetsen of ze mij en mijn onderzoek begrijpen. Dit kan bijvoorbeeld op de Research Days.

Wanneer ik dan de demonstratie en de verdediging moet voorbereiden, zou ik die ook kunnen try outen zoals een voorstelling. Dat kan bij zowel de geïnterviewden als bij totaal nieuwe mensen. Dat zou handig zijn voor reflectie en feedback!

Ik maak een methode voor docenten waarmee zij aan de slag kunnen gaan! Spannend én interessant!

We sloten het gesprek af met de zekerheid dat ik zowel kan slagen met mijn onderzoek, als ook kan slagen met een mooi cijfer.

Gesprek Emily Huurdeman

13/01/2023

Na de kerstvakantie sprak ik kort met Emily over mijn Research Catalogue (R.C.). Ze vertelde me dat mijn experiment enorm interessant is en een sterke bron is van data. Het zou zelfs centraal kunnen staan in mijn onderzoek! Echter moet het experiment wel nog gekaderd worden met de verschillende definities van chaos op mijn pagina “deskresearch”. Het experiment moet ook nog geüpdatet worden. Op dit moment staat nog niet alles op mijn R.C. wat wel snel moet gebeuren. Daarbij moet ook een betere beschrijving komen van de audio logs voordat iemand ze beluistert.

Daarnaast schrijf ik over een methode in mijn onderzoeksvraag.

Emily gaf me het inzicht dat het geen methode hoeft te zijn! Het kunnen ook tips zijn, een kijkkader, een script, toolbox...

Waar die communicatie vooral over moet gaan is het gebruiken van chaos. Wat doe ik, als docent, om hen te laten spelen met/in die chaos?

De grote volgende stap is analyseren en concluderen. Dit voor al mijn bevindingen: interviews en observaties, deskresearch en experiment.

Deze analyses en conclusies moeten naast elkaar gelegd worden om dus die methode, kijkkader, toolbox te maken.

Een belangrijke opmerking die Emily me nog gaf is: maak het nog zichtbaarder!

Waarom heb je wat gedaan en hoe? Toon ons nog meer hoe je je methoden hebt gebruikt.

Gesprek Bob Selderslags #2

03/01/2023

Binnenkort mag ik mijn logboek indienen voor een formatieve beoordeling. Om me hierbij te helpen, schakelde ik de hulp in van mijn critical friend en externe begeleider: Bob Selderslags. Ik mailde hem de link naar mijn Research Catalogue (R.C.) met de vraag om hierop feedback te geven.

Hij schreef me een sterke mail vol tips, bedenkingen, feedback en feetforward. De dag erna hebben we deze feedback overlopen.

Dit verslag is, net zoals het gesprek, vertrokken vanuit die mail. Ik heb de mondelinge feedback die Bob me gegeven heeft tijdens het gesprek genoteerd bij zijn geschreven feedback.

Op het einde van het gesprek hebben Bob en ik een plan uitgedacht hoe we de volgende stappen zetten: Na de formatieve evaluatie komen we terug bij elkaar om de feedback te bespreken én te kijken naar de positionering.

De Mail + gesprek

Ik heb met plezier je Research Catalogue doorgenomen: deze is overzichtelijk en goed gestructureerd (geen chaos ;-).

Hieronder lijst ik al wat feedback op die ik morgen graag met je doorneem tijdens ons onlineoverleg.

Bedenkingen/opmerkingen/aanbevelingen die ik heb bij de welkompagina:

- **DKO iets duidelijker situeren**

Dit vooral omdat ik in een Nederlandse context zit. DKO is uniek in Europa, dus dat moet veel duidelijker gesitueerd worden. DKO valt onder het departement onderwijs wat niet vanzelfsprekend is voor anderen.

Dit moet in zowel de leeswijzer als in een apart kopje.

- **Het is vreemd 'Chaos' als speler te benoemen, alsof het een entiteit betreft.**

Dit is eerder een semantische opmerking. Het lijkt nu alsof chaos iets tastbaar is. Een vreemde woordkeuze die aangepast moet worden.

- **Wees consequent (en correct) in de benoeming van de domeinen in het DKO: niet 'theater' of 'woord', maar 'woordkunst-drama'.**

Dit is een continuïteitsfout. Er zijn benamingen van voor het nieuwe decreet. Het moet overal 'woordkunst drama' zijn.

- **De onderwijsdoelen (niet lesdoelen) zijn graadgebonden, niet leeftijdsgebonden: spreek dus over de tweede graad en het vak 'woordatelier' (daarin zit grotendeels de leeftijdscategorie 8-12 jaar).**

Ook hier zit ik met een benoemingsfout. Er zijn lesdoelen (de doelen die de docent opstelt voor een les/periode, gebaseerd op de onderwijsdoelen.) en onderwijsdoelen (doelen die door OVSG bepaald zijn die de leerling moet behalen). Deze sla ik in mijn R.C. nog door elkaar. Daar zit ook de fout van tweede graad (leeftijd 8 – 12) en het vak IN de tweede graad 'woordatelier'. Er zijn meerdere vakken die de leerlingen kunnen opnemen in de tweede graad. Dat is nu absoluut niet helder voor de lezer.

Deze kan ik ook nog verder doortrekken: het gaat niet over leeftijden, maar over het vak 'woordatelier'. De leeftijden zijn niet gebonden aan de inhoud van de vakken. Een academie kan een 'woordatelier' klas inrichten voor volwassenen. In de praktijk wordt dat niet gedaan, echter is het wel mogelijk! Je moet dus zeggen: de leeftijd van acht tot twaalf zit meestal in de tweede graad, en voor woordkunst drama volgen ze dan vaak de lessen 'woordatelier'.

De afbakening die ik gemaakt heb om het enkel te hebben over de 'woordatelier' klassen, is volgens Bob een juiste keuze.

- In je leeswijzer spreek je over drie vormen van chaos en vervolgens (o.m. in je onderzoeksvraag) enkel over productieve chaos. Waarom beperk je je niet tot die laatste term?

Dit staat er nog niet in. De definitie van productieve chaos moet ik nog verwerken in mijn R.C. Die heb ik wel al gevonden, echter staat het er gewoon nog niet in. De andere vormen van chaos moeten hiervoor ook nog beter gekaderd worden. De lezer is verward.

- Opbouw: je situeert '3. Experiment Gedichtendag' niet.

Hier had ik nog een andere vraag voor Bob, voor dat ik het kan situeren: Moet mijn experiment onderdeel zijn van mijn onderzoek? Deze vraag komt vanuit twijfels door gesprekken met anderen.

Voor Bob is dit 'een toepassing op de vloer' en is dit cruciaal. Het is een onderzoek IN de kunsteducatie in plaats van OVER de kunsteducatie. Omdat ik aan de slag ga en daardoor zelf dingen ervaart als teaching artist, wordt het pas interessant.

Hier zit de triangulatie. Doordat je én experts gesproken hebt, én theorie erbij gehaald hebt én praktijkervaring hebt, wordt je onderzoek betrouwbaar.

Wat hier wel zeker bij moet, is de ervaring van de kinderen. Die heb ik, maar staat nog niet op R.C.

Door het experiment wordt mijn onderzoek ook empirisch. Dat is dus zeer interessant!

- 'Wat zijn de lesdoelen in het DKO voor Woord' is geen onderzoeksvraag, vermits dit eenvoudigweg te raadplegen valt. Je deelvragen garanderen geen antwoord op de hoofdvraag.

Deze deelvraag helpt je niet om de hoofdvraag te beantwoorden. Dit is een onderdeel van je onderbouwing van je experiment. Eventueel een onderdeel van de deskresearch. Meer niet.

Historische context:

- woondeN we in Tielrode...
- 'Fan' van katholieke (niet met hoofdletter) normen en waarden klinkt vreemd en te veel als spreektaal.
- "God vond geen directe weg naar ons huis, gelukkig" = een waardeoordeel dat niet op zijn plaats is in een onderzoeksverslag.
- ASD, TSD, BSO moet je duiden (eventueel met de Nederlandse equivalenten ervan?)

Zeer persoonlijke verslaggeving, wat niet noodzakelijk wenselijk is in een onderzoekscontext: eerder column-stijl dan essayistisch of academisch.

- TADD (niet TATD) = Tijdelijke Aanstelling van Doorlopende Duur (duiden, eventueel met een voetnoot)
- Waarom is het nodig/relevant je politiek en religieus te betuigen?
- De schematische weergave over jezelf maakt de tekst eigenlijk overbodig

Dit is een onderdeel van mijn R.C. dat verkeerd is ingevuld door mij. Ik dacht dat je positionering een situering was van jezelf als mens én als kunsteducator. Daar hebben we ondertussen meer informatie over gekregen en is dus deze feedback niet meer van toepassing. Het gehele onderdeel moet eruit en aangepast worden.

Professionele context:

- Definities over chaos: vanwaar de veronderstelling dat chaos zich in het begin van een proces afspeelt? Het kan toch zijn dat in het begin alles nog overzichtelijk is en dat de chaos pas naar het einde toe ontstaat? Volgens mij is dat zelfs vaak het geval... Als het hier specifiek over 'productieve' chaos gaat, moet je dat duiden en kan dit net het verschil maken tussen productief en niet-productief.

Bob begrijpt niet waar de definitie vandaan komt. Want in de onderzoeksresultaten komt er iets anders naar boven: namelijk dat die chaos zich doorheen het gehele proces afspeelt. Waar baseer ik me op om te zeggen 'chaos speelt zich in het begin van het proces af?'. Nu is het discutabel. Het heeft geen kracht, wat je onderzoek afzwakt. Dit moet je even goed bekijken: Moet dit erin? En zo ja, dan moet je dit staven: Welke vorm van chaos zie je bij welke groep, wanneer, hoe en waarom...

Algemeen: ik mis nog een duidelijke beschrijving van de methodologie en data-analysmethode. Het gevaar bestaat dat je daardoor vanuit je ruwe data meteen naar vaststellingen en conclusie evolueert. Als je dat niet op een analytische manier aanpakt, beland je al gauw in een subjectieve, gevoelsmatige (en eerder onbetrouwbare) benadering.

Hierover had ik een vraag voor Bob: Hoe doe ik dit in R.C.?

Bob gaf me als idee/tip om, net zoals de populatie moet bespreken, er een subtitel/kopje methodologie moet komen. Hier beschrijf ik mijn triangulatie: deskresearch, gesprekken, casestudy/experiment. Dit kan op de welkom pagina.

Dit doe je op de volgende manier:

- * Bespreek de situatie (5 W's)
- * Op welke manier er data verzameld werd.
- * Hoe heb je dat verwerkt/geanalyseerd. (TIP: Scribbr)

Daar hoeft geen verklaring in te zitten waarom ik voor deze onderzoeksvorm gekozen heb. Het moet wel overzichtelijk en transparant blijven.

Je lijkt me wel goed 'on track' te zijn en al veel relevante onderzoeksactiviteiten te hebben afgewerkt. De uitdaging bestaat er nu vooral in een aantal kwaliteitscriteria van je onderzoek te bewaken:

1. Onafhankelijk van voorkeuren en meningen van betrokkene(n)
2. Informatief (duidelijke beschrijving)
3. Betrouwbaar (is je onderzoek realiseerbaar en kunnen je vaststellingen gestaafd worden?)
4. Valide (meet je wat je wil meten, zodat je juiste conclusies kunt trekken?)
5. Generaliseerbaar (zijn de resultaten vergelijkbaar in soortgelijke situaties?)

Deze algemene punten moet ik goed bewaken. Zowel in het logboek, de positionering, de communicatie, de verdediging en de demonstratie.

Hierover gaf hij me de tip om de stem van de participanten kunt laten horen: Quotes, materiaal dat ze hebben gemaakt, auditief, video... Telkens om te staven wat ik naar voren breng. Dat brengt alles tot leven, concreet én betrouwbaar.

Over punt 5 vertelde Bob me nog dat het zeer moeilijk om dat te doen voor onderzoek binnenin de kunsten. Resultaten zijn hier misschien te zwaar: het zijn eerder ontdekkingen en bevindingen.

Generaliseer dit vooral NIET! Het onderzoek is hiervoor te klein. Je kan niets zeggen over schoolbreed, laat staan provincie of zelfs voor geheel Vlaanderen.

Er zijn nu eenmaal limieten en die moet je ook beschrijven én erkennen. Dat zorgt voor betrouwbaarheid.

Verslag gesprek Ingemarie Sam

17/03/2023

Een goede twee weken geleden heb ik een versie van mijn logboek opgegeven om beoordeeld te worden, dit nog zonder punten. Eerder een 'stand van zaken' voor zowel mezelf als de uiteindelijke beoordelaars. Samen met mijn coach Ingemarie Sam zijn we er even doorgegaan: Wat is al goed? Wat kan nog beter? Wat ontbreekt er nog? We hebben dit gedaan aan de hand van het beoordelingsformulier voor het logboek.

Ik begon met zeer open toe te geven dat er een aantal dingen ontbraken. Ik had geen bronnenlijst en geen conclusies. De bronnenlijst was in de maak en de conclusie had ik nog niet. Ik had deze, ook in de staat die ze nu zijn, niet op mijn Research Catalogue(R.C.) gezet. Daardoor scoorde ik voor deze onderdelen een A (onvoldoende= het is niet aanwezig.) Daarnaast had ik nog een paar B's (onvoldoende= de kwaliteit is nog onvoldoende getoond, maar je bent wel op weg). Ingemarie vertelde me ook dat, als ik de letters om zou zetten naar cijfers, de B's die ik gehaald heb) zijn een 5. Dat wil dus zeggen dat op een paar onderdelen er al bijna ben, maar nog niet helemaal. Wat ontbreekt daar dan: het theoretische kader. De A's zijn dus nu het belangrijkste om te behandelen, en zullen dus ook het eerste zijn waar ik mee aan de slag zal gaan, want dat zijn zware onvoldoendes. Ik heb nog een paar C's (De kwaliteit is er) die ik, voor nu, even links zal laten liggen op aanraden van Ingemarie. Op dit moment zijn ze voldoende, daar zit het werk dus ook nog niet.

Ingemarie vroeg me wel gelijk of ik een theoretisch kader had, omdat er nu geen spoor van te bekennen was behalve een paar foto's van boeken. Ik verzekerde haar dat ik dat heb en dat ik er mee aan de slag ben. Ik ben deels van hier gestart, samen met de interviews met mijn collega's. Dit om mijn experiment te onderbouwen. Op dit moment zijn er samenvattingen die voor mij leesbaar zijn, maar niet voor een ander. Daarom had ik ze niet op mijn R.C gezet. Dat was niet de beste keuze, omdat het wel had aangetoond dat ik er mee bezig was. Het had een verschil kunnen zijn tussen een A en een B. Hoe ga ik dit dan concreet doen? Door een schema te maken dat realistisch haalbaar is. Het plan nu is om dag om dag te werken. Een dag aan mijn logboek, een dag aan mijn positionering. Dit voor zeker twee weken, wanneer ik mijn critical friend en externe begeleider Bob Selderslags spreek. Met zijn advies en kritische blik kan ik dan weer een stap verder om het helemaal af te krijgen zoals ik het wil. Ingemarie steunt mijn plan en gaf me een paar mooie tips/geruststellingen om het haalbaar en gezond te houden.

We zijn daarna overgegaan naar het beoordelingsformulier. Om het voor u, de lezer, makkelijk te maken heb ik het document helemaal achteraan het verslag gezet. Zo kan u gelijk meelezen. Wat in het rood staat zijn eigen notities. De relevantie wordt, in het eerste puntje, herkend. Dat is enorm fijn, maar wat er mist is de beroepscontext: Is er al onderzoek naar gedaan? Wat zegt die beroepscontext over dit probleem en eventuele oplossingen? Is er al over geschreven? Deze bronnen moeten echt nog toegevoegd worden, want nu ben ik een eiland in plaats van een schiereiland. Het moet een link hebben naar buiten. Moest ik helemaal niets vinden, moet ik kijken naar dingen zoals: speltheorie, opvoedingspsychologie, pedagogie... Wat hierin kan helpen is om de onderzoeksvraag te ontleden: welke zelfstandige naamwoorden en werkwoorden zitten erin, en welke theorie past daarbij? Dat kan een goede start zijn van een theoretisch kader. Nog een tip: een pagina voor begrippen. Echt een begrippenlijst die zeer helder is wat, bijvoorbeeld het DKO is. Deze kun je linken aan de

begripen in het logboek. De introductie ervan moet in de leeswijzer, zodat er geen verwarring is vanuit welke hoek de term gebruikt wordt. Wat ook nog een werkpunt is, is de structuur van mijn onderzoek. Je begint vanuit de inleiding, trekt het breder naar het werkveld en van daaruit komt de vraag. Die vraag heeft een aantal element die me moeten begrenzen. Dat zijn de drie deelvragen. Tezamen vormen ze een antwoord op mijn hoofdvraag. Daar zit nog een kink in de kabel. De derde deelvraag is nu nog niet helder. Dat komt door het ontbreken van het theoretische kader, omdat mijn methode een samenraapsel is van verschillende theoretische bronnen. Die keuze moet expliciet gemaakt worden, zodat de lezer het kan begrijpen. Het is dus een puzzel van waar ik het vandaan heb gehaald en waarom ik die stukken gebruikt heb. De vraag moet dus anders, vanuit het theoretische kader. Ingemarie vertelde me dat dit geen gemakkelijke opdracht is! Het is een meta stap die ik nog moet zetten. Niet simpel, maar wel interessant.

Bij het derde puntje van het beoordelingsdocument vertelde Ingemarie me dat ik zeer veel gedaan had, wat fijn is natuurlijk, maar het heeft ook een keerzijde. Het kader van al deze stappen die ik gedaan heb ontbreekt nog. Op welke bronnen baseerde ik me? Waarom heb ik deze stappen gezet? Voor wie?... Wat voor antwoord geeft het op je deelvraag? En welke op je hoofdvraag? Omdat het er nu nog niet is, is het onderzoek niet diepgravend. Het is zeer breed, maar niet diep. De zin: “Je moet kunnen laten zien dat je zelf snapt waar je mee bezig bent” is hier eigenlijk de kern. Wanneer ik dit te pakken heb, kan opschrijven en kan onderbouwen, dan heb ik een goed logboek.

Bij het volgende puntje, de conclusies, gaf Ingemarie Sam me een uitdaging. Volgens haar heb ik wel al een eerste versie van een conclusie, maar heb ik die nog niet opgeschreven. Deze eerste versie heb ik, samen met Ingemarie, aan het einde van het gesprek moeten geven. Had ik deze versie uitgeschreven en op mijn Research Catalogue gezet, dan was ook dit onderdeel een B geweest in plaats van een A. Waarom had ik het nog niet opgeschreven? Omdat ik mezelf niet blind wou staren op een tijdelijke conclusie. Ingemarie verzekerde me dat mijn intuïtieve gevoel me net kan helpen om een goede conclusie te maken. Vanuit de intuïtie kan er een eerste versie liggen, die dan nog moet worden bewerkt tot een heldere en onderbouwde conclusie.

Het begeleidingsverslag is, op dit moment, een voldoende. Het is helder voor de lezer. De focus moet echt op andere onderdelen zitten. Dit is ook zo voor de signatuur en de eigenheid van mijn logboek. Het is zeer duidelijk dat dit een logboek is van Brandon Calluy, en van niemand anders. Waar de winst wel nog inzit is de structuur. Hiervoor zijn een aantal concrete tips gegeven door de formatieve beoordelaars. Ingemarie vatte het mooi samen in een hapklare structuur: Het begint met de passie, daarna komt de probleemstelling, daarna het werkveld, daarna komt het doel, dan komt de onderzoeksvraag en de deelvragen, dan de methodologie, daaruit volgen de resultaten (veldonderzoek in mijn geval), dan komen de conclusies en dan het eindwoord dat weer terug vanuit jezelf komt. Nog een gouden tip van Ingemarie ging over de leeswijzer. Het is niet alleen een document waarin beschreven staat wat je waar kunt vinden, maar het is ook een korte samenvatting van het onderzoek.

We sloten het gesprek af met een heldere boodschap: maak een lijstje van de dingen waaraan ik wil werken, wanneer ik dat wil doen en hoe ik dat ga doen. Daarbij moet ik mezelf genoeg rust en tijd geven om tot dat meta niveau te geraken. Hierbij kan ik rekenen op de hulp van zowel Ingemarie als die van mijn externen (Zoë Croegaert en Bob Selderslags) als ook intern

(Ingemarie, medestudenten, docenten...). We sloten het gesprek af met een bedanking, een eerste versie van een conclusie en succeswensen voor elkaar.

Gesprek Bob Selderslags #3

20/04/2023

Ik sprak Bob op 20 april 2023 om mijn logboek te bespreken. Ik heb nog een week om zijn feedback te bewerken en om mijn logboek tot een goed einde te brengen.

Bob had mijn gehele logboek niet kunnen bekijken, omwille van tijd. Op een later tijdstip zal hij me een mail bezorgen met alle feedback.

We bespraken vooral de welkomspagina.

Bob begon met de leeswijzer. Daar staat de term DKO nog altijd niet correct beschreven. Zo ook in de positionering. De term moet duidelijker uitgelegd worden, kijkend vanuit de verklaring van de site van de Vlaamse overheid.

De tip die Bob me hier gaf is om secuurder om te gaan met terminologie. Dit moet ik nog goed bewerken.

Een kleine tip die Bob me nog gaf, is om de groepsgroottes van mijn klassen die deelnamen aan het experiment te beschrijven, als ook dat deze klassen allemaal hetzelfde vak "woordatelier" volgen in het "woordkunst - drama".

Is de term communicatie correct? Moet het niet een disseminatie zijn? De lezing die ik maak gaat verder dan de communicatie, die onderdeel is van mijn disseminatie.

Disseminatie is de overkoepelende term waaronder verschillende vormen van communicatie vallen. Dit is een bedenking die Bob maakt, ik beslis.

Bob gaf tijdens de feedback toe dat hij het logboek niet ziet als een logboek, maar als een onderzoek paper. Van hieruit maakt hij bepaalde bedenkingen, die ik graag omarm. De lat ligt daardoor net iets hoger, dan die van de docenten op Fontys. Wanneer iets goed genoeg gevonden kan worden als onderzoek paper, dan geloof ik dat het ook goed genoeg zal zijn voor een logboek van een eerste onderzoek ooit.

Dit zorgt ook voor interessante vraagstukken, zoals: In het logboek zit geen pagina die aanzet tot discussie. Ook het begeleidingsverslag ziet hij eerder als een bijlage, waarom heeft het een aparte pagina? Ik vertel hem dat dit het kader is dat de FHK van ons vraagt. Echter beaam ik wel dat ik graag heb dat hij blijft kijken naar mijn logboek op zijn manier. Daarom heb ik hem ook gevraagd om mijn critical friend te zijn.

Bob gaf me nog een tip om een vakje te maken waarin de afbakening duidelijk zichtbaar is van het onderzoek. Wat heb je niet onderzocht en waarom niet. Een duidelijke tip die ik direct om heb gezet in praktijk.

Iets dat Bob vreemd vond, was dat er in de leeswijzer een kopje 'welkom' onderaan stond. Hier moet nog eens goed opnieuw naar gekeken worden, want het verstoort de flow van het lezen. Dit kan door de titel aan te passen of door de tekst te verschuiven.

Ook moet er nog goed gekeken worden naar spelfouten.

De tijdelijke positionering die nu op mijn logboek staat, moet beter gekaderd worden. Het is een tijdelijke versie, klopt, maar vertel de lezer dat ook.

Hier staan ook nog vele fouten in zoals: de definitie van het DKO, waardeoordelen over financiële keuzes van de Vlaamse overheid, informatie over het nieuwe decreet...

Deze worden ASAP bekeken bij het schrijven van de positionering.

Mijn sectie over onderzoeksmethoden (wat trouwens veranderd mag worden naar 'methodologie') moet zorgvuldiger. Er zitten waardeoordelen in, al moet er zorgvuldiger gesproken worden over hoe data verzameld is én hoe deze geanalyseerd is.

De analyses moeten nog wel in het logboek komen, nu is er nog maar enkel ruwe data. Ik vertel Bob dat ik daar volop mee bezig ben, maar hij heeft gelijk. Ze staan er nog niet op. Dit zorgt ervoor dat de conclusies, die interessant zijn, niet navolgbaar zijn. Waarop zijn deze conclusies gebaseerd?

Ik vertel Bob dat dit tijdelijke conclusies zijn, op aanrader van mijn studiecoach. Om me te helpen met data te verwerken en om inzicht te krijgen in mijn eigen proces.

Bob vertelde me dat dit een goede manier kan zijn, echter moet er dan nog na alle analyses gekeken worden naar deze conclusies. Hou het scherp!

Aan het einde van het gesprek hebben we het beoordelingsdocument erbij gehaald en even overlopen. Hier heeft Bob gezegd dat alles aanwezig is, behalve de analyses, wat ook zo is. Dus dat leunt naar een voldoende!

Ik bedank Bob van harte en stel hem voor om hem terug te spreken wanneer ik een eerste echte versie heb van mijn positionering.